

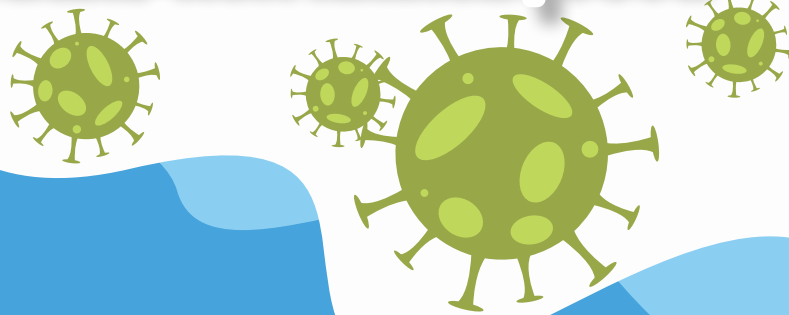

มุมมองสิทธิ

ปีที่ 19 ฉบับที่ 3 มีนาคม 2563

โรคโควิด 19 กับผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชน

สิ้นปีที่ผ่านมาทั่วโลกได้รับรู้ถึงการแพร่ระบาดของโรคติดต่อสายพันธุ์ใหม่ ซึ่งภายหลังรู้จักกันในชื่อ “โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019” หรือ “โรคโควิด 19” (COVID-19) หลังจากสาธารณรัฐประชาชนจีนได้ออกมายืนยันอย่างเป็นทางการว่าเกิดการระบาดของโรคดังกล่าวในเมืองอู่ฮั่นเมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 2562 หนึ่งเดือนถัดมา เมื่อวันที่ 30 มกราคม 2563 องค์การอนามัยโลก (WHO) ได้ประกาศให้การแพร่ระบาดนี้เป็นภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขระหว่างประเทศ ขณะที่รัฐบาลไทยโดยกระทรวงสาธารณสุข ได้ประกาศให้โรคโควิด 19 เป็นโรคติดต่ออันตรายตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2563

อย่างไรก็ดี ด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในทุกทวีปและเกือบทุกประเทศทั่วโลก 11 มีนาคม 2563 องค์การอนามัยโลก จึงได้ประกาศยกระดับการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 เป็น “ภาวะการระบาดใหญ่ทั่วโลก” (Pandemic) โดยให้คำนิยามว่าเป็นโรคที่แพร่กระจายระหว่างคนในหลายประเทศทั่วโลกในเวลาเดียวกัน

หลายประเทศที่ต้องเผชิญกับการแพร่ระบาดของโรค จึงต้องประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน โดยสั่งระงับการจัดกิจกรรม

และการดำเนินกิจการบางประเภท ปิดสถานที่สาธารณะ และให้ประชาชนอยู่บ้านภายใต้มาตรการเว้นระยะห่างทางสังคม (social distancing) เช่นเดียวกับประเทศไทยซึ่งรัฐบาลได้ประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินในทุกเขตท้องที่ทั่วราชอาณาจักร มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 26 มีนาคม – 30 เมษายน 2563 เพื่อควบคุมมิให้โรคแพร่ระบาดออกไปในวงกว้าง โดยมีข้อกำหนดและข้อปฏิบัติหรือ มาตรการเคอร์ฟิว เช่น การปิดสถานที่เสี่ยงต่อการติดต่อโรค ปิดช่องทางเข้ามาในราชอาณาจักร ห้ามกักตุนสินค้า ห้ามชุมนุม ห้ามการเสนอข่าวโรคโควิด-19 อันไม่เป็นความจริงและอาจทำให้ประชาชนหวาดกลัว ให้กลุ่มคนที่มีความเสี่ยงสูงต่อการติดเชื้ออยู่ในเคหสถาน ห้ามบุคคลใดที่ราชอาณาจักรออกนอกเคหสถานระหว่างเวลา 22.00 น. ถึง 04.00 น. ของวันรุ่งขึ้น เว้นแต่มีความจำเป็น เป็นต้น

ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ที่นำมาซึ่งความหวาดวิตกของผู้คน และมาตรการการควบคุมโรคของรัฐในภาวะวิกฤตเช่นนี้ “สิทธิมนุษยชน” เรื่องใดได้รับผลกระทบบ้าง มุมมองสิทธิขอนำเสนอ “บางแง่มุม” ไว้วานให้ตรึงตรองกัน

(อ่านต่อหน้า 2)

สารบัญ

โรคโควิด 19 กับผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชน

หน้า 1

มุขสะท้อน

หน้า 2

โคโรนาไวรัส: สิทธิมนุษยชนต้องคำนึงถึงเป็นอย่างแรกและเป็นศูนย์กลางในการรับมือ
“Let’s Fight Racism” ร่วมจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติและสีผิว

หน้า 5

หน้า 6

ภาพกิจกรรม

หน้า 7

ภาพเครื่องหมายราชการของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

หน้า 8

มุมมอง

ตามที่ได้เกิด “ภาวะการระบาดใหญ่ทั่วโลก” ของโรคโควิด 19 (COVID -19) ในหลายประเทศรวมทั้งประเทศไทย ซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพและวิถีชีวิตผู้คนจำนวนมาก เพื่อควบคุมและยับยั้งการระบาดของโรค รัฐบาลไทยจึงได้ประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินในทุกเขตท้องที่ทั่วราชอาณาจักรอันมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 26 มีนาคม ถึงวันที่ 30 เมษายน 2563 โดยกำหนดมาตรการต่าง ๆ เช่น การปิดสถานที่เสี่ยงต่อการติดต่อโรค ทั้งโรงแรม สถานที่ท่องเที่ยว ห้างสรรพสินค้า ร้านอาหาร การปิดช่องทางเข้ามาในราชอาณาจักร การห้ามบุคคลออกนอกเคสสถานระหว่างเวลา 22.00 น. ถึง 04.00 น. เป็นต้น ซึ่งมาตรการเหล่านี้ประกอบกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ที่นำมาซึ่งความหวาดวิตกของผู้คน ได้ส่งผลกระทบต่อสิทธิในด้านต่าง ๆ ของประชาชนอย่างหลีกเลี่ยงได้ยาก

มุมมองสิทธิ ฉบับนี้จึงขอนำเสนอผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชนบางแง่มุมที่เกิดขึ้นภายใต้สถานการณ์ดังกล่าว และแนวทางการแก้ไขปัญหารัฐ รวมทั้งข้อเสนอแนะขององค์กรระหว่างประเทศ ตลอดจนข้อคิดเห็นด้านสิทธิมนุษยชนของนางมิเชล บาเชเลต์ ข้าหลวงใหญ่เพื่อสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ตลอดจนสาระน่ารู้เนื่องในวันจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติสากล 21 มีนาคม ของทุกปี

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

มุมมองสิทธิ

ปีที่ 19 ฉบับที่ 3 มีนาคม 2563

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.)

ประธานกรรมการ : นายวิส ตังสมิตร

กรรมการ : นางอติสรสุดา จันทรศิษฐ์
นางประกายรัตน์ ตันธะวงค์
นายสมณ พรมรส
นางสาวอารีวรรณ จตุทอง
นางกิริยา ศรีประเสริฐ
นายสุวิทย์ เทพอารักษ์

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

เลขาธิการ : นายบุญเกิด สมนึก

รองเลขาธิการ : นางสาวรตญา กอบศิริกาญจน์
นางสาวอัจฉรา ฉายากุล

“มุมมองสิทธิ” เป็นจดหมายข่าวของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จัดทำเพื่อเป็นสื่อกลางในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน การนำข้อความหรือเรื่องราวบางส่วนหรือทั้งหมดไปเผยแพร่โปรดอ้างถึงแหล่งข้อมูล

ขอเชิญชวนผู้สนใจส่งบทความเพื่อพิจารณาตีพิมพ์ในจดหมายข่าว “มุมมองสิทธิ” ได้ตลอดทั้งปี ทั้งนี้เรื่องที่ได้รับการพิจารณาตีพิมพ์ ขอสงวนสิทธิ์ในการปรับปรุงข้อความเพื่อความเหมาะสม

บทความ/ข้อความ หรือความคิดเห็นใด ๆ ที่ปรากฏอยู่ในจดหมายข่าว **“มุมมองสิทธิ”** เป็นความคิดเห็นส่วนตัวของผู้เขียน ซึ่งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และกองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นพ้องด้วย

สิทธิในสุขภาพ

สถิติ ณ วันที่ 31 มีนาคม 2563 การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ส่งผลให้มีผู้ป่วยทั่วโลกสะสมกว่า 750,000 ราย และเสียชีวิตกว่า 36,000 คน (องค์การอนามัยโลก, 31 มีนาคม 2563) ขณะที่ประเทศไทยมีผู้ป่วยสะสมกว่า 1,600 ราย และเสียชีวิตจำนวน 10 ราย (ศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน กรมควบคุมโรค, 31 มีนาคม 2563) สถานการณ์ดังกล่าวจึงส่งผลกระทบต่อ **“สิทธิในการมีสุขภาพที่ดี”** ของประชาชน ซึ่งพึงได้รับการคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม (ICESCR)

อย่างไรก็ดี รัฐบาลไทยมีมาตรการในการคุ้มครองสิทธิด้านสุขภาพของประชาชน โดยในส่วนของผู้ป่วยโรคโควิด 19

กระทรวงสาธารณสุขได้ประกาศหลักเกณฑ์ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของผู้ป่วยโรคโควิด 19 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่ 5 มีนาคม 2563 ให้ผู้ป่วยโรคโควิด 19 เป็นผู้ป่วยฉุกเฉินสามารถได้รับการรักษาพยาบาลโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายจากทั้งโรงพยาบาลรัฐและเอกชน ขณะที่การตรวจหาโรคนั้นยังกำหนดให้เฉพาะผู้มีประวัติเสี่ยงเท่านั้นที่สามารถได้รับการวินิจฉัยโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ส่วนผู้ไม่มีประวัติเสี่ยงและประสงค์จะรับการตรวจหาโรคเองต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายด้วยตนเองเนื่องจากข้อจำกัดด้านอุปกรณ์และบุคลากรทางการแพทย์ แนวทางดังกล่าวจึงทำให้เกิดประเด็นข้อถกเถียงว่าควรมีการตรวจวินิจฉัยโรคให้แก่ทุกคนในเชิงรุก หรือปูพรมตรวจหรือไม่ เพื่อให้การตรวจหา รักษา และควบคุมการระบาดของโรคเป็นไปอย่างรวดเร็วและรัดกุม

ส่วนมาตรการการป้องกันโรคโควิด 19 เมื่อมีการรณรงค์ให้ประชาชนใส่หน้ากากอนามัยและทำความสะอาดมืออย่างสม่ำเสมอเพื่อป้องกันเชื้อโรค ส่งผลให้เกิดการขาดแคลนอุปกรณ์และสิ่งจำเป็นในการป้องกัน เช่น หน้ากากอนามัย แอลกอฮอล์ และเจลล้างมือ รวมทั้งมีรายงานว่าสินค้าดังกล่าวมีราคาแพงเกินสมควร นอกจากนี้ยังปรากฏว่าบุคลากรทางการแพทย์ต้องประสบปัญหาขาดแคลนหน้ากากอนามัยและอุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคล (Personal Protective Equipment- PPE) รัฐบาลจึงได้แก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยกำหนดให้หน้ากากอนามัยและแอลกอฮอล์ล้างมือเป็นสินค้าควบคุมราคา สนับสนุนการใช้หน้ากากผ้าสำหรับประชาชนทั่วไปที่ไม่ใช่ผู้ป่วย เพิ่มการผลิตหน้ากากอนามัย พร้อมมีมาตรการกระจายหน้ากากอนามัยไปยังสถานพยาบาลและประชาชน

การตีตราและการเลือกปฏิบัติ

การระบาดของโรคโควิด 19 ไม่เพียงส่งผลกระทบต่อสุขภาพและนำมาซึ่งความสูญเสียชีวิตของผู้คนทั่วโลกเท่านั้น ความหวาดวิตกต่อโรคดังกล่าวยังทำให้เกิดการตีตรา ลดทอนคุณค่าและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ระหว่างกัน และนำไปสู่การเลือกปฏิบัติ ดังที่เราได้รับรู้ข่าวกรณีชาวเอเชียที่อาศัยอยู่ในประเทศตะวันตกหลายรายต้องเผชิญกับการดูหมิ่นและถูกทำร้ายร่างกาย เช่นกรณีของนักศึกษาเชื้อสายจีนที่ถูกกลุ่มวัยรุ่นชายรุมทำร้ายในกรุงลอนดอน ด้วยข้อกล่าวหาว่าเพราะประเทศของเขาเป็นต้นกำเนิดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่กำลังแพร่ระบาดไปทั่วยุโรป หรือการเลือกใช้คำที่เป็นการแบ่งแยกและก่อให้เกิดทัศนคติเชิงลบทางเชื้อชาติ เช่นกรณีที่ประธานาธิบดีสหรัฐได้ทวีตข้อความเรียกโรคโควิด 19 ด้วยคำว่า “ไวรัสจีน”

ขณะที่สถานการณ์ในสังคมไทย แม้การดูหมิ่นทางเชื้อชาติจะไม่ปรากฏเป็นเหตุการณ์ที่รุนแรง แต่ผลของความหวาดกลัวต่อโรคทำให้เกิดการตีตราและเลือกปฏิบัติต่อผู้ป่วย ผู้ติดเชื้อโคโรนา 2019 ครอบครัวและบุคคลใกล้ชิด เช่น บุคลากรทางการแพทย์ ดังกรณีที่ปรากฏข่าวชาวบ้านชุมชนบางบอนรวมตัวกดดันให้คลินิกแห่งหนึ่งนำตัวผู้ป่วยโควิด 19 ออกจากพื้นที่ โดยระบุว่ากังวลกับการนำผู้ป่วยมารักษาในพื้นที่เพราะไม่มั่นใจในระบบการจัดการต่าง ๆ เช่น การจัดการขยะติดเชื้อ และระบบบำบัดน้ำเสียของคลินิก หรือกรณีสังคมออนไลน์เผยแพร่เรื่องราวครอบครัวของผู้ป่วยโรคโควิด 19 ที่จำต้องย้ายออกจากที่อยู่เดิม เนื่องจากสังคมละแวกนั้นแสดงความรังเกียจและต้องประสบความลำบากในการหาที่อยู่ใหม่ทั้งที่ขาดรายได้ ขณะที่อีกกรณีเป็นผู้ป่วยโรคภูมิแพ้มีอาการไอ แต่ถูกเพื่อนร่วมงานรังเกียจและคิดว่าป่วยเป็นโรคโควิด 19 แม้ผลตรวจไม่พบเชื้อแต่กลับถูกให้ออกจากงาน ทำให้ไม่มีรายได้จนเจ็ครอบครัว เป็นต้น

สถานการณ์ที่ปรากฏดังกล่าว ทำให้ศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์การแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโคโรนา -19 (ศบค.)

โดย นพ.ทวีศิลป์ วิษณุโยธิน โฆษก ศบค. ออกมาเตือนให้ประชาชนลดความวิตกกังวลและไม่แสดงความรังเกียจต่อกัน โดยให้ข้อมูลว่าโรคโควิด 19 ติดกันได้ในระยะใกล้ชิด 1-2 เมตร และการเข้าไปอยู่ในพื้นที่เสี่ยงเท่านั้น สิ่งสำคัญจึงเป็นการระวังไม่ให้ตนเองติดเชื้อ และจัดสมดุลของความรู้สึก ความคิด และความรู้ให้พอกัน

ในระดับสากล องค์การอนามัยโลก ได้ออกแนวปฏิบัติเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญา “การตีตราทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับ COVID-19” โดยระบุว่า การตีตราทางสังคม (social stigma) ซึ่งหมายถึงการปฏิบัติต่อกับบุคคลด้วยการเรียกชื่อแบบดูแคลน การเหมารวม การเลือกปฏิบัติแยกจากคนอื่น เป็นอุปสรรคสำคัญต่อการป้องกันและควบคุมโรค เพราะอาจทำให้ประชาชนปกปิดอาการเจ็บป่วยเพื่อหลีกเลี่ยงการเลือกปฏิบัติ ชัดขวางไม่ให้ประชาชนเข้ารับการรักษาในทันที และอาจทำให้ประชาชนหมดกำลังใจที่จะเปลี่ยนพฤติกรรมเพื่อสุขภาพที่ดี โดยให้ข้อแนะนำที่ควรทำ เช่น ไม่พูดถึงสถานที่หรือเชื้อชาติประกอบชื่อโรค พูดถึงความเสี่ยงของโรคโควิด 19 อย่างถูกต้องตามข้อมูลทางวิทยาศาสตร์และคำแนะนำการดูแลสุขภาพที่ประกาศอย่างเป็นทางการ โดยไม่กระจายข่าวลือหรือใช้ภาษาเกินจริงที่จะยิ่งสร้างความหวาดกลัว บอกเล่าเรื่องราวหรือประสบการณ์ที่น่าเห็นใจของบุคคลที่ประสบความทุกข์ยากจากผลกระทบของโรคโควิด 19 และแสดงความรู้สึกเห็นใจและสง่ากำลังใจให้แก่กัน เป็นต้น โดยระบุอีกว่าวิธีการสื่อสารเช่นนี้มีความสำคัญมากในการสนับสนุนให้ประชาชนปฏิบัติตนอย่างเหมาะสม ลดการตีตราทางสังคม อันจะช่วยต่อสู้กับโรคและควบคุมการระบาดในวงกว้างได้ ดังที่เคยปรากฏตัวอย่างมาแล้วในกรณีการแพร่ระบาดของเอชไอวี วัณโรคและไข้หวัดใหญ่ชนิด H1N1

สิทธิในการทำงานและผลกระทบทางเศรษฐกิจ

มาตรการหลายมาตรการที่ถูกนำมาใช้ช่วงสถานการณ์ฉุกเฉินในหลายประเทศรวมทั้งประเทศไทย เช่น การห้ามเดินทางออกนอกพื้นที่ การกักตัวผู้ที่มีความเสี่ยง การปิดกิจการท่องเที่ยว โรงแรม สถานบันเทิง และร้านอาหาร และงดกิจกรรมที่มีลักษณะเป็นการชุมนุมของคนจำนวนมากเพื่อความคุ้มครองด้านสาธารณสุขแก่ประชาชนเปรียบเสมือนเหรียญสองด้าน ด้านหนึ่งเป็นประโยชน์แก่การป้องกันและยับยั้งโรคระบาด แต่อีกด้านหนึ่งได้ทำให้กิจการและธุรกิจต่าง ๆ ต้องหยุดชะงัก เกิดการเลิกจ้าง และการสูญเสียรายได้ของผู้คน แรงงานจำนวนมากไม่พอขาดรายได้ในการดูแลตนเองและครอบครัว แรงงานบางส่วนโดยเฉพาะคนจนเมืองไม่มีเงินจ่ายค่าเช่าที่พักและไม่อาจกลับท้องถิ่นของตนได้ จึงต้องกลายเป็นคนไร้บ้านหรือไร้ที่พักพิงชั่วคราวที่จำต้องอาศัยและใช้ชีวิตในพื้นที่สาธารณะ เกิดเป็นผลกระทบด้านสิทธิในที่อยู่อาศัยต่อเนื่อง

เศรษฐกิจที่จำต้องหยุดชะงักตามมาตราการของรัฐนี้ ได้ส่งผลกระทบต่อคนข้างรุนแรงต่อกลุ่มผู้มีรายได้น้อย ลูกจ้างรายวัน ผู้ประกอบอาชีพอิสระ และแรงงานนอกระบบ ซึ่งเป็นกลุ่มที่มักประสบปัญหาการเข้าถึงสิทธิการประกันสังคม ไม่มีเงินทดแทนเมื่อต้องขาดรายได้หรือเจ็บป่วย เป็นต้น อย่างไรก็ตาม วิกฤติทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม (ICESCR) ซึ่งประเทศไทยเป็นภาคีและรัฐมีพันธกรณีต้องปฏิบัติตาม ได้กำหนดให้รัฐภาคีรับรองสิทธิของประชาชนทุกคนในการที่จะมีสวัสดิการสังคมและ การประกันสังคม

ในการนี้ รัฐบาลไทยได้มีมาตรการในการช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบทางเศรษฐกิจ โดยให้แรงงาน ลูกจ้างชั่วคราว และผู้ประกอบอาชีพอิสระที่ไม่อยู่ในระบบประกันสังคมลงทะเบียนขอรับเงินเยียวยารายละ 5,000 บาทต่อเดือน เป็นระยะเวลา 3 เดือน (เมษายน - มิถุนายน 2563) ส่วนลูกจ้างที่ถูกเลิกจ้างหรือให้หยุดงานให้ซึ่งอยู่ในระบบประกันสังคมได้รับเงินชดเชยจากกองทุนประกันสังคมตามเงื่อนไขที่กำหนด แต่ยังมีรายงานว่าประชาชนบางส่วนไม่สามารถลงทะเบียนขอรับเงินเยียวยา 5,000 บาทได้ เนื่องจากข้อติดขัดด้านเงื่อนไขของมาตรการ นอกจากนี้ ยังมีประเด็นคำถามในสังคมถึงความเหมาะสมของการขอรับการเยียวยาที่ต้องใช้สมาร์ตโฟน ซึ่งเป็นอุปกรณ์ที่มีราคาค่อนข้างสูงในการลงทะเบียน ซึ่งคนยากไร้อาจไม่สามารถเข้าถึงได้ เป็นต้น

ผู้เปราะบางของสังคม กลุ่มคนที่ไม่ควรถูกทอดทิ้งไว้เบื้องหลัง

นอกจากผลกระทบทางเศรษฐกิจในภาพรวมที่หลายฝ่ายทั้งผู้ประกอบการและแรงงานล้วนได้รับความเดือดร้อนแล้ว สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ภายใต้มาตรการเคอร์ฟิวต่าง ๆ ยังส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของกลุ่มผู้เปราะบางในสังคมหรือกลุ่มคนชายขอบ เช่น ผู้ยากไร้ ผู้สูงอายุที่อยู่ลำพัง คนพิการ คนไร้บ้าน เด็กเร่ร่อน แรงงานนอกระบบ/แรงงานข้ามชาติ และกลุ่มชาติพันธุ์/ไร้สัญชาติ/ไร้สถานะบุคคล ซึ่งมักเป็นกลุ่มที่ขาดต้นทุนทางสังคมและความพร้อมทางเศรษฐกิจในการทำมาหาเลี้ยงชีพรวมถึงการดูแลสุขภาพและสุขอนามัยเพื่อให้ห่างไกลจากโรค จึงเป็นกลุ่มที่มีความเสี่ยงต่อการได้รับและแพร่กระจายเชื้อ หรืออาจกลายเป็นผู้ป่วยแพร่เชื้อ (Super Spreader) ได้โดยง่ายหากรัฐและสังคมไม่ร่วมกันดูแล

อย่างไรก็ดี ในการประชุมคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) ด้านบริหาร ครั้งที่ 14/2563 เมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2563 กสม. ได้มีการประชุมเพื่อทบทวนพิจารณาแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2563 ซึ่งที่ประชุมมีมติให้กำหนดประเด็นผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชนจากสถานการณ์ระบาดของโรคโควิด 19

เป็นเรื่องสำคัญในการปฏิบัติงานของปีนี้ โดยนายวัส ติงสมิตร ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เปิดเผยว่า สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ซึ่งนอกจากจะมีผลกระทบต่อสิทธิในสุขภาพ สิทธิทางเศรษฐกิจ สิทธิแรงงาน มาตรฐานขั้นต่ำในการดำรงชีพอย่างสมศักดิ์ศรี (minimum standards of living) แล้ว ยังมีผลกระทบต่อกลุ่มผู้เปราะบางในสังคมหรือกลุ่มคนชายขอบที่อาจเข้าถึงหรือได้รับประโยชน์จากมาตรการของรัฐในการป้องกันและเยียวยาได้ไม่เต็มที่ ซึ่งปัจจุบัน กสม. กำลังอยู่ในระหว่างการประมวลข้อมูลกลุ่มเปราะบางกลุ่มต่าง ๆ จากเครือข่าย และหากมีความจำเป็น ก็อาจมีการจัดตั้งกลไกเฉพาะเพื่อการติดตามประเมินสถานการณ์อย่างเป็นระบบ

“แม้ว่าหน่วยงานของรัฐจะพยายามอย่างเต็มที่ที่จะแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าในปัจจุบันที่การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ก่อให้เกิดผลกระทบต่อประชาชนทุกกลุ่ม แต่ กสม. เห็นว่าจะส่งผลกระทบในระยะยาวเมื่อเหตุการณ์ผ่านพ้นไปด้วย จึงมีความจำเป็นที่ กสม. จะต้องเฝ้าระวังสถานการณ์อย่างใกล้ชิดและเป็นระบบ ร่วมสร้างความตระหนักแก่ภาคส่วนต่าง ๆ และหากมีความจำเป็นเร่งด่วน ก็อาจมีข้อเสนอแนะไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อจะได้มีมาตรการแก้ไขปัญหาและช่วยเหลือเยียวยาได้ทัน่วงที ซึ่งถือเป็นหน้าที่ของทุกหน่วยในสังคมที่จะต้องร่วมมือกันเฝ้าระวัง และต้องช่วยกันมิให้มีใครถูกทอดทิ้งไว้เบื้องหลัง” ประธาน กสม. กล่าวทิ้งท้าย

เอกสารอ้างอิง

- WHO. (31 March 2020). Coronavirus disease 2019 (COVID-19) Situation Report – 71. Retrieved from https://www.who.int/docs/default-source/coronaviruse/situation-reports/20200331-sitrep-71-covid-19.pdf?sfvrsn=4360e92b_8
- กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม (ICESCR), ข้อ 9
- กรุงเทพฯธุรกิจ. (28 มีนาคม 2563). ‘โฆษก ศบค.’ วอนอย่ารังเกียจผู้ติดเชื้อโควิด-19. สืบค้นจาก <https://www.bangkokbiznews.com/news/detail/873202>
- เดลินิวส์. (28 มีนาคม 2563). ชาวชุมชนย่านบางบอน สือล้อมคลินิกไล่ผู้ป่วยติดเชื้อโควิด 19. สืบค้นจาก <https://www.dailynews.co.th/regional/765519>
- ศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน กรมควบคุมโรค. (31 มีนาคม 2563). รายงานสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019. สืบค้นจาก https://ddc.moph.go.th/viralpneumonia/file/situation/situation-no88-310363_1.pdf
- สำนักข่าว Hfocus. (11 เมษายน 2563). สธ.ออกเกณฑ์ ‘ผู้ป่วยโควิด-19’ เป็น ‘ผู้ป่วยฉุกเฉิน’ ได้รับความพร้อมทั้ง รพ.รัฐ-เอกชน. สืบค้นจาก <https://www.hfocus.org/content/2020/04/18945>
- องค์การอนามัยโลก. (2563). การตีตราทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับ COVID-19. สืบค้นจาก <https://www.who.int/docs/default-source/searo/thailand/covid19-stigma-guide-th-final.pdf>

โคโรนาไวรัส : สิทธิมนุษยชนต้องคำนึงถึงเป็นอย่างแรก และเป็นศูนย์กลางในการรับมือ

6 มีนาคม 2563 นครเจนีวา – นางมิเชล บาเชเลต์ ข้าหลวงใหญ่เพื่อสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ กล่าวถึงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือ โรคโควิด 19 กับสิทธิมนุษยชน สรุปว่า เป็นเรื่องสำคัญที่รัฐบาลในประเทศต่าง ๆ กำลังดำเนินมาตรการเพื่อยับยั้งการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 และทุ่มเทสรรพกำลังเพื่อลดผลกระทบทางลบที่อาจมีต่อชีวิตของผู้คน ในฐานะแพทย์ ตนเข้าใจถึงความจำเป็นสำหรับการปฏิบัติต่าง ๆ ในการต่อสู้กับโรคโควิด 19 และในฐานะอดีตหัวหน้ารัฐบาล ตนเข้าใจถึงความยากลำบากในการเลือกการตัดสินใจในสถานการณ์เช่นนี้ อย่างไรก็ตาม ความพยายามของเราในการต่อสู้กับไวรัสนี้จะไม่สำเร็จ หากเราไม่ใช้วิธีคิดแบบองค์รวม ซึ่งหมายความว่า เราต้องให้การดูแลที่ดีทั้งในด้านการแพทย์และเศรษฐกิจในการปกป้องผู้ที่อ่อนแอที่สุดและผู้ที่ถูกทอดทิ้งในสังคม คนเหล่านี้รวมถึงผู้ที่มีรายได้น้อย ประชาชนในชนบทที่ห่างไกล ผู้ที่ต้องได้รับการดูแลสุขภาพ คนพิการ และผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่คนเดียว ผู้สูงอายุในศูนย์ดูแล

อย่างไรก็ดี การปิดเมือง การกักตัว และมาตรการอื่น ๆ เพื่อปิดกั้นและต่อสู้กับการแพร่กระจายของโรคโควิด 19 ควรดำเนินการอย่างเคร่งครัดตามมาตรฐานสิทธิมนุษยชนและในทางที่จำเป็นและได้สัดส่วนกับความเสี่ยงที่ประเมินแล้ว ในขณะที่ทางการอาจตัดสินใจว่า จำเป็นต้องปิดโรงเรียน สิ่งนี้อาจส่งผลให้ผู้ปกครองต้องอยู่บ้านดูแลบุตรหลานและไม่สามารถไปทำงานได้ ซึ่งเป็นมาตรการที่อาจจะส่งผลกระทบต่อสตรีอย่างไม่ได้สัดส่วน ขณะที่การหยุดทำงานเพื่อ "แยกตัวเอง" อาจส่งผลให้เกิดการสูญเสียรายได้หรือตกงาน ซึ่งส่งผลต่อการดำรงชีวิตและชีวิตของผู้คนในวงกว้าง การดูแลสุขภาพสำหรับผู้ที่มีอาการเรื้อรังหรืออาการนำวิตกกังวลถูกขัดขวางจากการตอบโต้กับการระบาดของโรค การหยุดชะงักทางการค้าและการเดินทางมีแนวโน้มที่จะมีผลกระทบอย่างมากโดยเฉพาะอย่างยิ่งในธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ส่งผลกระทบต่อลูกจ้างและผู้รับบริการ

"ประชาชนผู้ซึ่งแทบจะเอาตัวรอดไม่ได้ทางเศรษฐกิจ อาจจะสิ้นสุดความอดทนได้ง่ายต่อมาตรการโควิด 19 รัฐบาลจำเป็นต้องพร้อมที่จะตอบสนองในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อรับผลที่จะตามมาโดยไม่ได้ตั้งใจจากการดำเนินมาตรการโควิด 19 ภาคธุรกิจจำเป็นต้องมีบทบาท รวมถึงการตอบสนองด้วยความยืดหยุ่นต่อผลกระทบที่จะเกิดกับพนักงาน" นางบาเชเลต์ กล่าว

อย่างไรก็ดี ข้าหลวงใหญ่เพื่อสิทธิมนุษยชนฯ ยินดีเมื่อทราบว่า บางรัฐบาลรวมถึงองค์กรระหว่างประเทศต่าง ๆ กำลังเริ่มใช้มาตรการเพื่อลดผลกระทบต่อสิทธิทางเศรษฐกิจและสังคมของประชาชน โดยกล่าวสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือระหว่างประเทศโดยให้รัฐกำหนดวิธีการแบ่งปันข้อมูลเกี่ยวกับแนวปฏิบัติที่ดีที่เพื่อบรรเทาผลกระทบเชิงลบทางสังคม – เศรษฐกิจของโรคโควิด 19 ขณะที่ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และสิทธิมนุษยชนจำเป็นที่จะต้องคำนึงถึงเป็นอย่างแรกและเป็นศูนย์กลางในความพยายามแก้ปัญหา

นอกจากนี้ นางบาเชเลต์ ยังกล่าวว่า การต่อสู้กับโรคระบาดอย่างมีประสิทธิภาพยังหมายถึงการทำให้มั่นใจว่าทุกคนสามารถเข้าถึงการรักษาได้และไม่ได้ถูกปฏิเสธการดูแลสุขภาพ เพราะพวกเขาไม่สามารถจ่ายได้หรือเพราะการถูกตีตรา และรัฐบาลจำเป็นต้องตรวจสอบให้แน่ใจว่าข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโรคทั้งหมดสามารถคนทุกกลุ่มได้โดยไม่มีข้อกีดกัน และปรับให้เหมาะกับผู้ที่มีความต้องการเฉพาะ เช่น เด็ก ผู้พิการทางสายตาและผู้พิการทางการได้ยิน และผู้ซึ่งมีข้อจำกัดหรือไม่สามารถอ่านออก

"การเปิดกว้างและโปร่งใสเป็นกุญแจสำคัญในการเสริมสร้างพลังและกระตุ้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมในมาตรการที่ออกแบบมาเพื่อคุ้มครองสุขภาพของตนเองและของประชาชนในวงกว้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อความเชื่อมั่นต่อทางการได้ถูกบั่นทอน การเปิดกว้างและโปร่งใสดังกล่าวจะช่วยรับมือกับข่าวสารที่ผิดพลาดหรือข่าวสารที่ทำให้เข้าใจผิด ซึ่งเป็นอันตรายมากเพราะยิ่งเท่ากับเติมเชื้อไฟแห่งความกลัวและอคติ ดิฉันขอเรียกร้องให้ทางการในประเทศที่ได้รับผลกระทบจากโรคโควิด 19 ดำเนินการตามขั้นตอนที่จำเป็นทั้งหมดเพื่อจัดการกับเหตุการณ์หวาดกลัวชาวต่างชาติหรือการตีตราชาวต่างชาติ" นางบาเชเลต์ กล่าว

“Let’s Fight Racism”

ร่วมจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติและสีผิว

ปี 1966 องค์การสหประชาชาติ ได้กำหนดให้วันที่ 21 มีนาคม เป็นวันจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติสากล (International Day for the Elimination of Racial Discrimination) เพื่อสร้างความตระหนักถึงปัญหาการแบ่งแยกและเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ โดยวันดังกล่าวมีที่มาจากเหตุการณ์ที่เจ้าหน้าที่ตำรวจ ในเมืองชาร์ปวิลล์ ทางตอนเหนือของประเทศแอฟริกาใต้ ใช้ปืนกระบอกยิงผู้ชุมนุมที่ออกมาประท้วงรัฐบาลแอฟริกาใต้ ที่ผ่านร่างกฎหมายการแบ่งแยกสีผิว ในปี 1960 จนทำให้มีผู้เสียชีวิตจำนวน 69 ราย และมีผู้บาดเจ็บจำนวนมาก

ปัจจุบันปัญหาการเหยียดเชื้อชาติและสีผิว รวมทั้งการเลือกปฏิบัติเกิดขึ้นกับกลุ่มคนทุกกลุ่มทุกวงการทั่วโลก เช่น ในสังคมสหรัฐอเมริกา มักมีประเด็นการเลือกปฏิบัติระหว่างตำรวจกับคนผิวสี จนนำไปสู่การประท้วงเพื่อแสดงความไม่พอใจต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่มักใช้ความรุนแรงที่เกินกว่าเหตุ หากสงสัยว่าคนผิวสีกระทำความผิด หรือในวงการกีฬา นักฟุตบอลผิวสีมักถูกนักเตะหรือแฟนบอลคู่แข่งด่าทอ เหยียดหยามระหว่างการแข่งขัน จนเกิดแคมเปญรณรงค์เพื่อต่อต้านการเหยียดเชื้อชาติและสีผิวหลายครั้งในสื่อสังคมออนไลน์ เช่น แคมเปญ “No Room For Racism” ของพรีเมียร์ลีก (ลีกการแข่งขันฟุตบอลสูงสุดของประเทศอังกฤษ) เพื่อเน้นย้ำว่าทุกคนที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการแข่งขันฟุตบอล ควรรู้สึกปลอดภัยและมีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์เท่ากันทุกคน

อย่างไรก็ดี การเหยียดเชื้อชาติหรือการเลือกปฏิบัติไม่ได้เกิดเฉพาะกับคนผิวสีเท่านั้น กรณีการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโรคโควิด 19 ก็ทำให้คนจีนและคนเอเชียที่อาศัยในยุโรปและสหรัฐอเมริกาถูกเหยียดหยามคุกคาม และถูกปฏิเสธไม่ให้เข้าใช้บริการตามร้านอาหารหรือสถานที่ต่าง ๆ หรือแม้แต่ถูกทำร้ายร่างกาย เช่น กรณีโจนาธาน มอค นักเรียนสิงคโปร์ที่อาศัยอยู่ในอังกฤษ ถูกกรูมทำร้ายร่างกายและถูกตะโกนใส่ว่า “I don't want your

coronavirus in my country” (ฉันไม่ต้องการไวรัสในประเทศนี้) หรือในประเทศฝรั่งเศส มีชาวเอเชียจำนวนมากถูกคุกคามในขนส่งสาธารณะและในพื้นที่สื่อสังคมออนไลน์ จนเกิดการรณรงค์ต่อต้านการเหยียดเชื้อชาติและสีผิวในครั้งนี้ด้วยแฮชแท็ก #JeNeSuisPasUnVirus (เราไม่ใช่ไวรัส)

ที่ผ่านมาการเหยียดเชื้อชาติ สีผิว และการเลือกปฏิบัติ เพราะความแตกต่างทางเชื้อชาติ เป็นปัจจัยสำคัญหนึ่งที่ทำให้ไปสู่ความรุนแรงและสงครามระดับโลก คือ สงครามโลกครั้งที่ 2 ในปี 1948 ประชาคมโลกจึงเห็นพ้องต้องกันในการจัดทำและรับรอง “ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน” (Universal Declaration of Human Rights-UDHR) เพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของประชาชนทั่วโลก โดยข้อที่ 2 ของปฏิญญาฯ ระบุว่า มนุษย์ทุกคนย่อมมีสิทธิและอิสระภาพ โดยปราศจากการแบ่งแยกไม่ว่าจะมีความแตกต่างกันทางเชื้อชาติ สีผิว เพศ ศาสนา ภาษา ฯลฯ อันเป็นหลักการพื้นฐานของ “อนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติในทุกรูปแบบ” (Convention on the Elimination of All Forms of Racial Discrimination : CERD) ที่เกิดขึ้นในเวลาต่อมา ทั้งนี้เพื่อเป็นหลักประกันว่ารัฐภาคีจะต้องดำเนินการเพื่อส่งเสริม ปกป้อง คุ้มครองให้ประชาชนทุกคนได้รับการเคารพและปฏิบัติโดยไม่ถูกแบ่งแยกหรือจำแนกเพราะความแตกต่างทางเชื้อชาติ เพศ ภาษาหรือศาสนา ด้วยการกำหนดมาตรการ กฎหมายหรือนโยบายต่าง ๆ ที่เป็นรูปธรรม

นอกจากนี้ องค์การสหประชาชาติได้มีการรณรงค์เพื่อหยุดยั้งปัญหานี้อย่างต่อเนื่อง ภายใต้สโลแกน “Let’s Fight Racism” เพื่อเชิญชวนทุกคนร่วมเป็นพลังสำคัญในการปฏิเสธและต่อสู้ รวมทั้งขจัดปัญหาการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติและสีผิวที่เกิดขึ้นทั่วโลก อีกทั้งกระตุ้นเตือนให้ทุกคนในสังคมได้ตระหนักถึงการอยู่ร่วมกันบนพื้นฐานความแตกต่าง ด้วยคุณค่าของความเป็นมนุษย์ การเคารพในศักดิ์ศรี

“เพราะแม้เราแตกต่างทางเชื้อชาติและสีผิว หรือภาษา ศาสนา แต่เราทุกคนมีความเป็นมนุษย์เหมือนกัน”

กสม. อาวีรรรณ รับเรื่องร้องเรียนจากเครือข่าย
ความหลากหลายทางเพศ ขอให้ตรวจสอบกรณี
ผู้หญิงข้ามเพศถูกห้ามเข้าสถานบันเทิง

วันที่ 2 มีนาคม 2563 นางสาวอาวีรรรณ จตุทอง กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ รับเรื่องร้องเรียนจากเครือข่ายความหลากหลายทางเพศ นำโดยนายศิริศักดิ์ ไชยเทศ นักกิจกรรมอิสระเรื่องสิทธิมนุษยชนเพื่อคนที่มีความหลากหลายทางเพศและพนักงานบริการ กรณีขอให้ตรวจสอบและประสานความร่วมมือไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ปัญหาสถานบันเทิงแห่งหนึ่งในจังหวัดเชียงใหม่และสถานบันเทิงหลายแห่งทั่วประเทศห้ามผู้หญิงข้ามเพศเข้าในสถานบันเทิงด้วยเหตุแห่งเพศ “กะเทยห้ามเข้า” ณ ห้องรับรอง 604 สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กสม. ร่วมบริจาคปฏิทินตั้งโต๊ะปีเก่าให้แก่โรงเรียน
สอนคนตาบอดกรุงเทพ

วันที่ 5 มีนาคม 2563 นางฉัตรสุดา จันทร์ดียิ่ง กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พร้อมด้วยนางสาวรตญา กอบศิริกาญจน์ รองเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ร่วมมอบปฏิทินตั้งโต๊ะของปีเก่าให้แก่โรงเรียนสอนคนตาบอดกรุงเทพ จากการร่วมบริจาคของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ผู้ชำนาญการประจำคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ผู้บริหาร และบุคลากรของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ สำหรับทำบัตรคำ และสื่อการสอนอักษรเบรลล์ โดยมี นายขรรค์ ประจวบเหมาะ ประธานมูลนิธิช่วยคนตาบอดแห่งประเทศไทยในพระบรมราชินูปถัมภ์ เป็นผู้รับมอบ ณ โรงเรียนสอนคนตาบอดกรุงเทพ เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร

กสม. ประชุมร่วม อนุ กมร.สิทธิมนุษยชนฯหารือการขับเคลื่อนธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน เสนอขยายไปยังประเภทธุรกิจต่าง ๆ
และมีตราสัญลักษณ์สำหรับภาคเอกชนที่ทำธุรกิจเคารพสิทธิมนุษยชน

วันที่ 5 มีนาคม 2563 นายวัส ติงสมิตร ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ นางฉัตรสุดา จันทร์ดียิ่ง นางประกายรัตน์ ต้นธีรวงศ์

นายสมณี พรหมรส นางสาวอาวีรรรณ จตุทอง นางภิรมย์ ศรีประเสริฐ และ นายสุวัฒน์ เทพอาร์ักษ์ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ประชุมร่วมกับคณะอนุกรรมการด้านสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา นำโดยนายสมชาย แสวงการ ประธานคณะกรรมการด้านสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค และนายสุวัฒน์ ตันยวรรธนะ ประธานคณะอนุกรรมการฯ ณ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ในการประชุมดังกล่าว คณะอนุกรรมการฯ ได้กล่าวชื่นชมที่ กสม. ให้ความสำคัญกับการดำเนินงานตามหลักการชี้แนะของสหประชาชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน (UN Guiding Principles on Business and Human Rights - UNGPs) การผลักดันให้เกิดการลงนามในปฏิญญาความร่วมมือเพื่อขับเคลื่อนหลักการ UNGPs ในประเทศไทยร่วมกับหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน การจัดทำข้อเสนอแนะไปยังรัฐบาลเพื่อประกอบการจัดทำแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน (National Action Plan on Business and Human Rights - NAP) และการดำเนินโครงการนำร่องเรื่องธุรกิจกับสิทธิมนุษยชนในธุรกิจท่องเที่ยวและการโรงแรม ทั้งนี้ ได้มีข้อเสนอแนะให้ กสม. ขยายการดำเนินการเรื่องธุรกิจกับสิทธิมนุษยชนไปยังกลุ่มธุรกิจอื่น ๆ ของประเทศโดยประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่กำกับดูแลองค์กรธุรกิจ และเสนอให้มีการจัดทำตราสัญลักษณ์หรือเครื่องหมายรับรองการดำเนินการขององค์กรธุรกิจตามหลักการ UNGPs เพื่อเป็นแรงจูงใจในการดำเนินกิจการสู่ทิศทางการพัฒนาที่ยั่งยืน

ภาพเครื่องหมายราชการของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ตามที่ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 137 ตอนพิเศษ 65 ง วันที่ 19 มีนาคม 2563 ได้เผยแพร่ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดภาพเครื่องหมายราชการตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายราชการ พุทธศักราช 2482 (ฉบับที่ 304) ลงวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2563 ซึ่งได้กำหนดภาพเครื่องหมายราชการของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติไว้เป็น เครื่องหมายราชการ โดยให้ยกเลิกภาพเครื่องหมายราชการเดิม สำหรับเครื่องหมายราชการใหม่ มีรายละเอียด ดังนี้

กรุณาส่ง

รัฐสิทธิ รักสิทธิ ไม่ละเมิดสิทธิ

ชำระค่าบริการเป็นเงินเชื่อ
ใบอนุญาตเลขที่ 9/2552
ปณ.ศ.ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550

อาคารรัฐประศาสนภักดี (อาคารบ) ชั้น 6-7 ฝั่งทิศใต้ ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ 10210

อ่านมุมมองสิทธิฉบับออนไลน์

จัดพิมพ์เผยแพร่โดย สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

หากต้องการข้อมูล ข้อเสนอแนะและขอรับมุมมองสิทธิ ฟรี! ติดต่อ :

สำนักส่งเสริมการเคารพสิทธิมนุษยชน สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น 6 และ 7 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง

เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ 10210 โทรศัพท์ 0 2141 3932, 0 2141 3920 โทรสาร 0 2143 9575

ขอความกรุณาตอบแบบประเมินออนไลน์